

Högskolan i Halmstad
Filmvetenskap 41-60
C-uppsats, 10poäng
Handledare: Dagmar Brunow
Datum: 2007-01-04
Namn: Stefan Rydehed

Semiotisk analys av Death och Black Metal musikvideos

Innehållsförteckning

1.0 Inledning	3
1.1 Syfte och problemformulering	3
2.0 Metod/teori	5
2.1.0 Death och Black Metal – karaktäristiska stildrag	5
2.2.0 Bildsemiotik.....	8
2.2.1 Forskning inom musikvideo	9
2.2.2 Forskningsgenomgång om musikvideo.....	12
3.0 <u>Analys av de 4 olika musikvideostilarna</u>	15
3.1 Samaels – ”Baphomet’s throne”, exempel på en konsertvideo	15
3.2 Behemoth – "Conquer All", exempel på performancevideo	18
3.3 Morbid Angel – "God of Emptiness", exempel på narrativ musikvideo	19
3.4 Satyricon – "Mother North", exempel på konst-musikvideo,.....	21
4.0 <u>Sammanfattning</u>	24
5.0 <u>Slutdiskussion</u>	25
<u>Referenslista</u>	26
Tryckt litteratur.....	26
Interaktiva källor.....	26
Visuella källor	26

Abstrakt

Syftet med uppsatsen är att visa hur man tolkar *Death och Black Metal musikvideos* ur ett *bildsemiotiskt* perspektiv. Målet är att förse åskådaren med verktyg som underlättar hennes tolkning av metaforerna som förekommer såväl i sångtext som på det visuella planet. Frågeställningen är hur musikbanden har valt att gestalta sin musik och sångtext i form av bilder och hur man sedan kan utläsa dem. Jag redovisade först vad Death och Black Metal innebar för att läsaren ska få en lätt och kortfattad överblick hur musiken uttrycker sig. För att analysera de musikvideos som skulle vara representativa utgick jag från en forskare som studerat i bildsemiotiken och vidareutvecklat en musikvideoanalys. Jag strukturerade upp *musikvideostilarna*, vilka är *konsertvideo*, *performancevideo*, *narrativvideo* och *konstvideo*, och valde omtänksamt ut tidigare forskning och studier som kunde appliceras och förklaras i bilderna. Från att ses som en väldigt enkla och raka musikvideostilar så vidgades synen på vad en musikvideo egentligen består av.

1.0 Inledning

Inom musikvideoforskning har det gjorts relativt mycket forskning på pop och rockvideos och även en liten del på den lite mer tyngre musikgenren Heavy Metal. Heavy Metal har sedan fått flera subgenrer efter sig. De mest extrema subgenrer är Death Metal och Black Metal som ofta går ihop då det endast finns små skillnader mellan dem. Vanlig Heavy Metal musikvideos har ofta ansetts som för extrem för kommersiell television är det ytterst få musikvideoprogram som visar dem. Hur är det då med Death och Black Metal som är ännu mera extrema än sina föregångare? Finns det någon särskild anledning varför de inte visas och vad är det i så fall för budskap som televisionen inte vill visa?

Det har tidigare inte funnits någon forskning över denna extrema form av musikvideos och därför har jag i åtanke att bryta ny mark på forskningsplanet inom musikvideos. För att strukturera upp de musikvideos som finns har jag använt mig utav Sven E. Carlssons (1997) teori om de 4 olika musikvideostrukturer. Utgångspunkten för min analys är ett bildsemiotiskt perspektiv enligt Göran Sonesson (1992) samt Anders Marners studier om musikvideon (1997).

För att läsarna ska få en uppfattning om vilka ämnen som berörs och vad sångtexten mestadels består av ska jag kort redogöra för de centrala dragen inom Death och Black Metal. Natalie J. Purcells bok "Death Metal Music" (1990) framstår i detta sammanhang som en viktig forskningsinsats. Med hjälp av Ulf Lindbergs bok "Rockens text" (1990) så ska jag kort redovisa vilka ämnen som tas upp och vad som kritiserats och debatteras i sångtexterna.

1.1 Syfte och problemformulering

Syftet med denna uppsats är att med hjälp av en semiotisk analys tolkar symboliken och metaforerna i Death och Black Metal musikvideos. I min analys som baseras på Sonessons arbeten om bildsemiotik kommer jag att utgå från följande problemformulering:

- Hur ikoniserats artisterna inom Black och Death Metal
- På vilket sätt uttrycks det budskap i bilder som artisterna vill förmedla

Bristen på forskning inom Death och Black Metal musiken innebär ett metodologiskt problem för denna uppsats. Detta kommer jag att lösa genom att eklektiskt ta vara på olika teoretiska infallsvinklar genom att utveckla den forskning som baseras på Heavy Metal musikvideo som det forskats lite i. Jag har valt ut 4 olika musikvideos som ska vara representanter för de olika

musikvideostilarna. De musikvideos jag valt är "Baphomets throne" (1993) av Samael som exempel på en konsertmusikvideo, "Conquer all" (2004) av Behemoth som representant för en performancevideo, "God of emptiness" (1993) av Morbid Angel som representant för en narrativ musikvideo och "Mother North" (1996) av Satyricon som exempel på en konst-musikvideon.

2.0 Metod/teori

Innan jag kommer att analysera de valda musikvideon ska jag först redogöra för läsaren vad Death och Black Metal innebär.

2.1 Death och Black Metal – karaktäristiska stildrag

Såväl historien bakom uppkommandet av Death och Black Metal som dess budskap behandlar Natalie J. Purcells i sin bok "Death Metal Music" (2003) som är det hittills viktigaste forskningsbidraget inom ämnet. Alla faktauppgifter i detta kapitel härstammar från Purcells bok. Ur ett källkritiskt perspektiv kan intervjuer med banden inte användas som lämplig material för min analys eftersom alltför oftast saknar ett kritiskt perspektiv eftersom de gjordes mest ur reklamsynpunkt.

Death och Black Metal är en subgenre av Heavy Metal och den började formas redan under tidiga 80-talet men förfinades i slutet av 80-talet och början av 90-talet. Till skillnad ifrån övrig Metal så är Death/Black Metal spelad med vanligtvis hög fart, nerstämde gitarrer med en kaotisk riffuppbyggnad istället för den traditionella vers, brygga och refrängkomponeringen. Trummorna har ett väldigt stor inflytande och sätter takten (till skillnad från basen i övrig musik) och trummorna använder sig av blastbeats, dubbla bastrummor (som imiterar maskingevärseld), och övriga takter som ofta bryts väldigt abrupt på grund av den kaotiska musikala uppbyggnaden.

Lyriken och den vokala biten är det signum som man oftast förknippar Death och Black Metal med, för att förenkla den vokala insatsen kan man säga att de sjunger med gutturala läten, morrande, skrikande och andra sätt att manipulera rösten så att den låter icke mänsklig. Detta är ingen mainstream musik som spelas på de kommersiella radiostationerna eller de vanliga musik tv-programmen utan denna musik är ett uttryck som endast är lämpad för den redan inbitna lyssnaren.

Till skillnad från vanlig Heavy Metal där texten handlar om sex, droger och rock'n'roll och att hela musiken är ett förspel till ämnena de behandlar, så har Death och Black Metal tagit steget längre då de inte är något förspel med i texten utan själva aktionen beskrivs eller visas. I de traditionella Heavy Metal videos så visas lättklädda kvinnor, lek med symboler (som kan ha en dubbel betydelse), och deras skicklighet med sina instrument. Till motsats till det så visar

Death/Black Metal allt och det är inget spel utav symboler utan allting är rakt på sak.

Identifikationen är att såväl som musikern och lyssnaren/åskådaren att de ska tillkännage sig till det absurda, extrema och det avvikande i samhället.

Om texter i vanlig Heavy Metal och rockmusik så skriver Ulf Lindberg att rockrelaterad musik är en sånggenre, att den kräver ord. Hörbarheten är inte det mest väsentliga än mer att man ska lyckas uppfatta vissa fragment av lyriken men att vissa ord ska vara hörbara så lyssnaren skapar sig en uppfattning om texten. (Lundberg, Ulf, s 31) Ett exempel på detta är det svenska Death Metal bandets The Crowns sång från skivan Death Race King på 10:e spåret; Total Satan. Sången är förbunden och dold i musiken förutom just då sångaren sjunger ”Total Satan” så lyssnaren får en uppfattning om vad lyriken handlar om. Ulf Lundberg menar att det är med den sortens information som bandet ger sina lyssnare är det som uppmärksammas, som kommer till sin rätt efter det att musiken har gjort sitt, är det avgörande variablerna som är sound och rytm. Själva texten passar in i musiken och även om lyssnaren kan själva texten, så kan han ändå inte texten för den har styckats upp för att passa in i musiken.

Detta har just Death och Black Metal musiken tagit till vara på då de kan använda väldigt laddade ord och fraser för att få fram sitt budskap på det enklaste sättet. Att lägga stor vikt på de fåtal raderna så att lyssnaren får en klar och direkt uppfattning om vad sångtexten handlar om även lyssnaren inte kan urskilja den övriga delen av sångtexten. Såsom för Death och Black Metal så använder de sig av snabb och aggressiv musik men då detta budskap i några textrader ska framföras så ändrar de taktbyte, eller stannar helt av musiken så lyssnaren kan höra budskapet klart och tydligt. Detta används självklart inte alla grupper men det är det mest förfinade sättet att häva fram sin sångtext som annars lätt drunknar i den enorma ljudkulissen. Avsaknaden av musik kan vara ett av Death och Black Metals effektivaste möjligheter att få fram sitt budskap genom sångtexter.

De ämnen som texterna behandlar är egentligen extremt brett då Death och Black Metal egentligen är två väldigt textbaserade genrer, men just av namnet så behandlar Death Metal mycket om död, krig, lemlästning, perverterat sex, kritik av olika slag men även också kritik hur människan lever och lär. Death Metal är skapad inom västvärlden och därför kritiserar oftast kyrkor och andra av västvärldens trosuppfattningar. Death Metal är den mest mansdominerade genren inom Metal och därför även mera brutal och skriver därför inte sina

texter i metaforer utan går mer rak på sak. Självklart finns det undantag men generellt sett så är det genre av män för män.

Denna form av text har självklart förargat den kristna högern och fått ”parental advisory”, en liten klisterlapp på omslaget så lyssnaren vet att texterna kan innehålla stötande material.

Denna lilla klisterlapp är mera som ett godkännande för Death Metal-musikern än som ett straff för då vet man att den träffat rätt i sin kritik enligt Natalie J. Purcells bok (1990).

Problemet med denna stämpel är att skivorna inte kanske säljs i de vanliga skivbutikerna och därför förlorar såväl artisten och skivbolaget intäkter i form av skivförsäljning.

Texten är väldigt viktig och själva uttrycket skiljer sig från grupp till grupp men det gemensamma budskapet inom Death Metal är att visa det förkastliga inom mänskligheten och fokusera det beteenden som den normala människan kan åstadkomma.

Till skillnad ifrån Death Metallens mera raka och enkla texter så har Black Metal:en en mera sofistikerad hållning i sina texter, det förekommer mycket metaforer och det andliga planet behandlas mera. Även den kristna (och islamiska) trosuppfattningen kritiseras då dessa religioner handlar om att underkasta sig auktoriteten och därmed bli en flockvarelse. Texterna skiljer sig avsevärt band till band på grund av den religiösa hållning bandet har, vissa bands texter är starkt antikristliga och vissa bands texter är en hyllning till den formen av satanism bandet står för. Just satanism är så extremt brett religiöst spektra för den är så pass individuell då det förekommer allt ifrån underkastelse, narcissism och elitism.

2.2 Bildsemiotik

Semiotiken är läran som studerar tecken och teckensystem. Läran kan uppfattas som mycket bred då det inkluderar tecken, signaler, metaforer med mera. I min bildsemiotikiska analys utgår jag från Göran Sonesson's forskning. Han är professor i semiotik vid avdelning för semiotik vid Lunds Universitet, där han leder Semiotikseminariet, en uppföljare till det tidigare Seminariet i visuell semiotik, som inleddes 1986. Han är initiativtagare till en forskarutbildning i semiotik som började existera under våren 1998. Han skriver i sin bok "Bildbetydelser - Inledning till bildsemiotiken som vetenskap" (1992) att man ska undersöka vad som utmärker bilden som bild och vad den i skiljer sig till skillnad ifrån andra tecken och symboler.

Göran Sonesson menar att videon på många sätt kan framstå som en slags bild, den kan uppfattas som en konstruktionsart som består av fotografiska bilder och som därefter sätts i rörelse. Video var tidigt ute med att studeras inom semiotik och Sergej Eisenstein studerade film med sin montage-teknik. I montage skulle det finnas motsägelser för att kunna skapa en ny mening och senare semiotiker har sett tagningarna som grundenheter och har uppehållit sig vid sätten att kombinera dessa. Pier Paolo Pasolini bidrog till skapandet av strukturalistisk filmsemiotisk problematik. Pasolini menar att filmen har en dubbel artikulation precis som det verbala språket, jämföra ordet med egen mening till själva föremålet som man identifierar med. Kritik till detta ger Umberto Eco som menar att det finns tre artikulationer, vilket 2 var gemensamma med stillbilden, särdrag som svarande mot linjer, kurvor, vinklar med mera och tecken som är identifierbara enheter och som 3: e artikulationen, kinemorfer, som motsvarar hela situationer eller händelseförlopp. Göran Sonesson kritiserar Ecos mening om att det är 3 artikulationer för även om det är rent tekniskt sett möjligt med stillbilder, så är det inga stillbilder utan ett förlopp av stillbilder som bildar ett händelseförlopp. Som sammanfattning kommer han fram till att videon inte är stillbilder som en fotografisk bild utan en kedja av bilder som bildar rörelse och därför får sin mening i händelseförloppet.

Göran Sonesson själv har inte skrivit mycket forskning om den rörliga bilden utan mera den statiska bilden och han menar att det är fel att uppfatta filmen som en sammansättning av bilder. Han motstrider Ecos uppfattning om att det finns 3 artikulationer, såsom flera andra semiotiker gör, och kallar denna konstruktion för en tagning istället. Så filmens

betydelsesystem är i hög grad heterogent, att den lånar många av sina betydelser från den filmade verkligheten.

2.2.1 Forskning inom musikvideo

Anders Marner har använt Göran Sonesson som sin ståndpunkt i sin forskning kring musikvideos. Han är docent i Umeå och har skrivit artiklar som handlar om semiotik och han undervisar i estetiska ämnen och moderna medier. Om semiotiken i musikvideos skriver Anders Marner om i sin artikel "Medietexter och Medietolkningar" (1997)¹.

Anders Marner menar att musikvideon är en konstform som sammanbinds av flera olika gestaltningssätt, film, konst, musik och mode, vilket gör musikvideon unik. Gränserna mellan de olika konstformerna suddas ut, information och underhållning går samman och såväl reklam som konst binds samman i musikvideon. Musik är ju en form av reklam för att åskådaren ska köpa den skiva som skivbolaget försöker sälja. Det är dessa bolag som betalar produktionskostnaderna för musikvideos och kanalerna får sedan tillgång till dem gratis. Reklamaspekten av en musikvideo fungerar på så sätt att på ljudkanalen finns, det som det görs reklam för, produkten. Därtill kommer bilder som föreställer det som produkten ska förknippas med artisten men också olika livsstilar, glädje, dans, kärlek, sex, och status. För att applicera dessa idéer på Death och Black Metal musikvideos så är det en genomarbetad produktion där musikvideon är sammanlänkad med skivomslaget så åskådaren direkt associerar med den artist som presenteras. Märk också att det är få Death och Black Metal band som kan utnyttja denna form ifrån sina bolag då det kan vara dyrt att producera musikvideos och få dem sedan visade i de olika kanalerna.

Produkten (skivan) ska i reklamen (musikvideon) förknippas med den elementärt tilldragande bilden som fungerar som ostbiten i råttfällan. Den överför delar av sitt positiva innehåll till produkten på grund av att det finns en närhetsrelation mellan bilden och produkten. Ett exempel på detta är när en naken vacker kvinna står bredvid en gitarr. När betraktaren överfört värden från den vackra kvinnan till gitarren och dessutom tagit del av logotypen för bandet, kan man säga att "råttfällan" slagit igen. Gitarren har blivit "sexigare". Produkten (skivan) och företaget (bandet) har på detta sätt blivit bättre, mer bekant och mänskligare.

Detta används inom musikvideon då det ofta är lättklädda tjejer (även nakna) som drar till sig

---

¹ Denna artikel är upplagd på hans sida på Internet (http://www.educ.umu.se/~marnar/artikel_musikvideo.html 1997) och jag kan därför inte göra sidhänvisningar men alla påståenden är hämtade därifrån¹.

den manliga publiken. Vi kan se senare i analysen då det förekommer nakna eller halvnakna tjejer i de påkostade musikvideos.

Semiotiskt sett är detta en indexikalitet (en närhet) som suggererar en identitet och detta kan ses som en ikonisk relation. Värdeförmedlingen mellan bilderna går i reklamen endast i den ena riktningen, från de allmänt tilldragande bilderna till (bilden av) varan. I en musikvideo för bilderna över positiva egenskaper till artisten, på så sätt skiljer sig inte annonsen från musikvideon. Men i musikvideon förs dessa värden vidare ytterligare ett steg, till musiken, som också är själva produkten. Genom detta så får musiken ett ansikte, en identitet, som åskådaren kan relatera till och därefter känner igen musiken enbart med bara bilderna. Konstmusikvideon är den form av musikvideo som kan använda sig mest utav sådant berättande. Att baka in stämningen och identitet för artisten utan att bryta i själva rytmen i bilderna och musiken.

Men det finns ett problem med reklamfunktionen när det gäller musikvideo och det är att produkten, om man med den menar musikupplevelsen, finns tillgänglig redan i reklamen. De vill säga det som säljs finns redan i det som gör reklam för det som säljs. Man kan inte ersätta tvättmedel med att titta på reklam för tvättmedel, men man kan ersätta skivor med musikvideos, vilket leder till att en musikvideo inte entydigt kan ses som reklam. Detta resonemang kanske inte håller fullt ut eftersom videons ljudkanal ibland är modifierad och inte innehåller exakt samma ljud som på skivan. Ljudspåret kan vara mixat på ett annat sätt än på skivan. Det kan också vara nerkortad version såsom till exempel Morbid Angel gör i sin musikvideo. I semiotisk mening innebär detta att musikstycket är realiserad i två olika exemplar.

Anders Marner har också tesen att musikvideo endast är underhållning och frågan om musikvideo är att betrakta som underhållning handlar om genrens autonomi, och om bildens autonomi i relation till musiken. Det finns en spridd föreställning om att bilder egentligen inte säger oss något (att de är verkligheten) och att det istället är bildtexterna som talar om för oss vad vi ser. Roland Barthes har myntat begreppet förankring för denna tanke. Överföringen till musikvideo innebär det att musiken och texten ska tala om för oss vad vi ser; bilden ska illustrera musiken och att vi ska tolka bilderna genom musiken och dess eventuella text. Det finns musiker som inte gillar musikvideor därför att de gör musikupplevelsen mindre ren. Man ska se bilderna i själva musiken, utan stöd av videobilder. Den underliggande idén är att

bilder visar "verkligheten" och därför "dödar" den bilderna sedda ur fantasisynpunkt. Detta synsätt är diskutabelt på grund av att också bilder ger associationer och får oss att fantisera. En bild säger mer än tusen ord men den säger aldrig allt. Beträktaren måste själv fylla i för att fullborda en bild. Bilder visar alltid bara utsnitt, vissa synliga egenskaper, delar, en synvinkel och betraktaren måste sätta in dessa delar i ett sammanhang. Med denna syn på musikvideo blir bilden osjälvständig i relation till ljudspåret. I musikvideon sedd som underhållning (eller som reklam och konst) är bilderna inte bara att betrakta såsom underordnade musiken. Men detta kräver att man ser på musikvideon på ett nytt sätt. Inte bara på så sätt att man som i reklamen ser bilderna som transportörer av positiva värden till musiken, som om bilderna är till för musiken, utan också tvärtom, att musiken är till för bilderna. Bildens självständighet i relation till musiken kan ibland avläsas i hur viktig konceptdelen i en musikvideo är i relation till framförandedelen.

En synpunkt är att betrakta musik och bild som sammanhängande i en hybrid. Detta är i och för sig inget nytt, mötet mellan det visuella och det musikaliska har tidigare skett till exempel i opera, musikal eller i olika musikfilmer. Men bilden har en större självständighet i en musikvideo än i dessa genrer. Skivbolagen har dock inget större intresse av att se musikvideo som en egen genre eftersom det är försäljningen av skivor som är viktig för dem och inte produktionen av musikvideos.

I den narrativa musikvideon så menar Anders Marner att ibland skiljs de två realitetsgraderna i en musikvideo åt genom bildväxlingar. Men ofta sammanvävs de så att de utspelas i samma rum. Ibland är sångaren skådespelare i den narrativa berättelsen samtidigt som han är sångaren i videon, de vill säga två olika personer i samma person. Varken i performance delen eller i den narrativa delen behöver rummets och tidens enhet iakttas. I performance delen kan sångaren plötsligt sluta sjunga i bild, samtidigt som sången fortsätter. Plötsligt kan han sjunga i en helt annan miljö än sekunden före. Sångaren kan också plötsligt flytta över i narrativa delen. Huvudrollsinnehavaren (som icke är medlem i bandet) i narrativa delen kan också flytta in i performance delen. I narrativa delen är det inte alltid en berättelse med en kronologi, en sammanhängande tidssekvens, som visas. Inte sällan är bilderna sammansatta utifrån andra principer. Man skulle kunna karakterisera dem som collages, fast utsträckta i tiden.

Musikvideo som konst är lite problematiskt menar Anders Marner, för vad som en gång betraktades som konst kommer inte att ses som konst för evigt. Vad som sedan är konst blir en fråga om hur konstvärlden avgränsas från annan kultur. Vanligtvis förknippar vi konstbegreppet med en viss typ av bilder såsom målningar och teckningar, men också objekt och installationer, oftast är det dock frågan om tavlor. Man brukar säga att konst är nyskapande men om man ser till nyskapandet när det gäller konstruktionsprinciper och kanaler finns skäl att tvivla på att så är fallet. Konstnären håller fast vid erkännande framställningssätt och konstverkets kanaler är främst galleriet och museet, de nya massmedierna utnyttjas inte så ofta. Det är föreställningen om det handgjorda unika konstverket som gör den traditionella bildkonsten otidsenlig idag.

Sven E Carlsson som ger kurser och föreläsningar inom Media och Multimedia.² och han menar att en konstmusikvideo är en video som består av färger, former, annorlunda bilder och som oftast saknar traditionellt bildberättande och sångare i läppsynk. Självklart kan dessa regler bändas på för att få en strukturerad musikvideo som till exempel att man bara har sångaren i bandet i en siluett eller i skugga så mystiken kring bandet tättnar och deras image byggs på, något som används av flera Death och Black Metal band. En frånvaro kan vara mera effektiv än en närvaro i bilden för imagens skull.

Problemet med Anders Marner och Sven E Carlssons forskning är att de utgått ifrån kommersiell musik, att artister och skivbolagen vill sälja så många skivor som möjligt för att tjäna så mycket pengar som möjligt. Att applicera de idéer till Death och Black Metal kan vara problematiskt för båda genrerna är så pass små, men ändå av betydelse, att endast de allra största och etablerade banden kan leva på sin musik. Jag saknar tyvärr statistik för detta påstående men generellt så arbetar artisterna vid sidan av sitt respektive band för att klara sitt uppehälle. Death och Black Metal är ingen genre man spelar om man vill bli rik och berömd.

2.2.2 Forskningsgenomgång om musikvideo

Forskning om Death och Black Metal musikvideos har inte tidigare funnits inom svensk filmvetenskap och därför kan jag inte referera till något mer än övriga musikgenren som det har forskats i. Det har dock forskats lite i Heavy Metal musikvideos, en av föregångarna till Death och Black Metal, och det som kan nämnas är Robert Walsers bidrag i "Sound and

---

² Han har skrivit om konst inom musikvideo på sin hemsida <http://hem.passagen.se/filmjud/musikvideo.htm>.²

Vision, the music video reader” (1993). Robert Walser lägger sin tyngdpunkt på hur de två olika genus framställs inom Heavy Metal musikvideon. Mannen ska vara den stora dominerande som får en Orpheus-liknande gestalt (gudalik musiker i grekisk mytologi) och som ska se ut som en hjälte. Mannen har även en västerländsk konstruktion att han ska vara den dominerande, ha kontroll, vara självsäker, och mera vara en skylddokka att se upp till för de andra männen. Kvinnans roll ska vara ett objekt till mannen som han dominerar.

Detta synsätt kan (och ska) ifrågasättas och det gör även Robert Walser. Han belyser John Fiskes studier av det maskulina och applicerar de idéer på Heavy Metal och får fram det patriarkala synsättet som John Fiske eftersträvar. Dock så menar Robert Walser att John Fiske inte gjort någon grundligare efterforskning med inriktningen på Heavy Metal för Robert Walser menar att mannen (som de föreställs inom patriarkala samhället) inte är man utan han är en man i kvinnokläder som eftersträvar att likna det han älskar. Om vi tittar på 80 och 90-talets stora Heavy Metalband kan vilka kläder som artisterna valt, spandex, pannband, fluffigt hår, åtsittande kläder, läder med mera. Artisterna har mycket ringar och smycken på sig och bär även smink, vilket inte ses som maskulint i det patriarkala samhället. Band som kan tillämpas denna kategori är Mötley Crüe, Hanoi Rocks, Twisted Sisters med mera.

Den andra kategorin som också kläde sig i olika utstyrselar, fast då räknade manliga i det patriarkala samhället, var de som använde nitar och läder och iscensatte sina musikvideos i mera manliga miljöer och gjorde ”manliga” saker såsom att dricka öl, åka motorcykel med mera. Ur denna stilen av Heavy Metal växte de mera hårdare genren ut ifrån såsom Death Metal och Black Metal.

I båda stilarna av Heavy Metal så var mannen ändå den som var upplyft och kvinnan var objektet. I den sminkartade stilen så var det svårt att ibland se vem som var kvinna och vem som var man då de båda var i jämsides med varandra men mannen var alltid den dominerande i bilden. Han var den som visade upp sina färdigheter med sitt instrument och därför vann kvinnan som åtrådde honom för det. Enligt John Fiske så har den mer maskulina inriktningen blivit populär för den manliga publiken för att de ska kunna bygga upp sin manliga identitet, och detta ska ske återupprepade gånger. Det förekommer ofta narrativa musikvideos där vi ser sångaren (eller frontfiguren) i bandet börja med ingenting och avslutningsvis så står han längst fram på en konsert och lever lyckligt. Detta är den sociala erfarenheten som den manliga publiken ska uppleva som maktlöshet men när de lyssnar på Heavy Metal så ska de

känna att de lyckats med en bedrift. Att få detta budskap om och om igen så åskådaren får bandet som en stöttepelare och får funktionen som en frihet eller verklighetsflykt. Om inte kvinnan är ett sexuellt objekt man ska vinna så är det den kvinnliga chefen eller mamman till den unga pojken man ska göra sig fri ifrån.

Denna form av analys kan inte appliceras direkt på Death och Black Metal musikvideos utan man får hitta små fragment utav vissa koder som är tillämpbara. Som i Heavy Metal musikvideos då de vill göra sig fria eller vinna kvinnor så får man studera texterna och finna innebörden av vad sångtexten vill i sig och hur de visualiseras i bilder.

Den övriga forskningen som gjorts inom musikvideo är inriktad på populär musik såsom pop och rock och är därför väldigt svår att applicera på Death och Black Metal³. Det finns fåtal begrepp där det fungerar att applicera de teorier och idéer och då kommer jag att hänvisa och redovisa de i analysdelen.

---

³ Böcker i form av "Sound and Vision – The music video Reader" (1993) och "Key terms in popular music and culture" (1999).

3. Analys av de 4 olika musikvideostilarna

För att kategorisera olika musikvideos så har Sven E. Carlsson delat in musikvideos i fyra olika stilar. Vissa musikvideos är en blandning av olika sorters berättartekniker men för att förenkla så finns det fyra kategoriserbara huvudstilar. Sven E. Carlsson menar först i sin teori att det bara finns tre slags videos men senare så styckar han upp performance videon till två olika konsertvideon och performancevideo, för att konsertvideon är så pass viktigt och avskiljer sig ifrån ursprungliga performance videon. Jag menar att det finns fyra stycken olika musikvideostilar för hela processen med inspelning, klippning och aktörer är av betydelse inom musikvideoproduktion. Därför klargör jag redan ifrån början att det är fyra stilar och inte tre plus en som Sven E. Carlsson menar. Inom Metal-relaterad musik är det konserter och konsertupplevelser som är det mest väsentliga och det visar jag senare i analysen.

Dessa fyra videos skiljer sig från varandra men de behandlar samma ämne i sina texter. Det är inte enbart hur de skiljer sig åt i berättarformatet utan även bildvinklar, användningen av symbolik samt användningen av färger. Det intressanta är då hur de olika banden framställer sig själva i musikvideos men att det ändå förs fram samma sorts budskap. Självklart förekommer det ofta hybrider mellan dem, som till exempel konsertmusikvideo där det kan förekomma inslag av narrativa företeelser utanför konserten såsom åskådare väntar i kö utanför, människor (tjej och kille) som träffas på konsert och kärlek uppstår. De olika kombinationerna avgränsas egentligen bara genom budget samt kreativiteten och arbetet av regissör och band.

3.1 Samaels – ”Baphomet’s throne”, exempel på en konsertvideo

Konsertvideos är vanligaste inom Death och Black Metals videoproduktion därför att de är de mest ekonomiska och enklaste formen av musikvideos. Det räcker med att man har ett par kameror riggade på en konsert och sedan parallellklipper ihop bilderna. Scenframträdanden är det viktigaste för just dessa musikstilar, då det inte bara är musiken och lyriken som binder ihop konserten utan även allt omkring. Jag kan ta det norska Black Metal bandet Mayhem som ett bra exempel, de använder sig av diverse djurhuvuden i olika förruttnelsestadier på scenen vilket sedan kan återföljas av att dessa kastas ut på publiken och att sångaren därefter skär sig med kniv. Detta kan för vissa ses som en teater, men enligt medlemmarna i Mayhem vilka jag videointervjuade till en dokumentär där bland annat detta ämne behandlades, så

förekommer endast sådana företeelser då musikerna i bandet och publiken går samman till en och samma enhet. (Mayhem – Cult of aggression, 2002)

Jag valde Samaels musikvideo ”Baphomets Throne” (1993, Schweiz) som representant för konsertvideostilen. Alla färger förutom svart, vitt och gråskalan är borttagna och de har utstuderade kameravinklar och använder sig av tidsklippsförskjutning för att manipulera tiden då bandet spelar. Denna musikvideostil präglas av att inspelningen av videon har skett under en konsert och därför får man även ut de bildvinklar som kan användas under en konsert. Det är kameran som står längst bak som får med publikhavet som rytmiskt följer med i musiken, kamerorna som står vid scenkanten som har kameran uppriktad mot artisterna och får därför ett grodperspektiv utav dem.

I boken ”Sound and Vision – the music video reader” (1993) så skriver Robert Walser om de maskulina gestalterna som existerar inom Metalmusikvideos. Typsnittet som används i denna sortens videofilmning ger en väldigt stor kontrast till den bakgrund som artisterna vistas mot då musikvideon endast använder sig utav svart/vita bilder mot en teatralisk ljussättning.

För att visa den form av satanistisk underkastelse som gestaltas i Samaels låt ”Baphomets Throne” från skivan ”Ceremony of Oppositions” (1994) så tog jag med ett stycke ifrån deras text:

Guide my hand, light my path
My mouth will speak with your words,
I'll make statements with your orders
I'll be the supreme insult
Which will forevermore soil the image of god
I'll be your revenge, I'll be your victory
Guide my hand, light my path

Show me the way to the Baphomet's throne...

Denna form av text är en ren underkastelse för att härska tillsammans med sin härskare och att operera genom denne. Det intressanta är hur man gestaltar denna form av musik i form av bilder utan att det blir en parodi på sig själv. Med endast enkla medel så kan man med hjälp av den rörliga bilden förstärka dessa texter och få en ny dimension i sitt budskap.

Musikvideon börjar med att man ser ett pergament med ett pentagram (annat ord för baphomet) inskrivet. Musiken är pompös och spelar högtravande samtidigt som man som

åskådare ser pergamentet brinna upp. Då elden når pentagrammet ser vi att symbolen inte är placerad på pappret utan är ett eget lager på bildrutan så sätter musiken igång med en komplicerad och en medryckande takt. Pentagrammet har flera olika betydelser och Hans Biedermann skriver i sin bok "Symbollexikonet" (1991) om dess mångtydiga budskap. Det är en femuddig stjärna och när spetsen pekar uppåt så representerar den vit magi och när spetsen är nedåt representerar den svart magi.

Redan i första bilderna ser vi medlemmarna i Samael i en demoniserad ljussättning på så vis att vi bara ser ljus bakom dem och framför dem är det mörker så deras gestalter syns tydligt. Både sångaren (som också spelar gitarr) och basisten står bredbenta vilket upplevs som ett aggressivt kroppsspråk. Hela musikvideon är svart/vit med gråskala och det är inte bara på grund av en låg budget man har gjort detta utan det finns ett medvetet budskap i valet av färgerna. Jan Sisefsky skriver i sin bok "Om färg" (1995) om hur man arbetar med färger, ljus och skuggor och vilken betydelse de får i sitt rätta element. Både svart och vitt framställs som väldigt starka färger (inom symbolik) såsom den vita kylan, gråt, ledsenhet, höst och i kontrast till den svarta kaotiska, hatiska och syndiga betydelsen, så får man redan i färgvalet en nyanserad bild om vad som beskrivs i texten. Att artisterna som står på scenen är svarta i deras siluettbild är inget misstag i färgvalet, utan detta ger en demoniserad gestalt som frambringar sångtexterna och musiken. Dessa bilder varvas med att bakgrunden ibland blir den svarta och sångaren blir då grå (dysterhet) och man ser hans mimik mera.

När det uppkommer frånvaro av sång i vissa perioder av musiken i videon, så rör sig artisterna i ett orytmskt mönster som inte passar in i musiken, då använder de sig av en effekt som kallas *strobe* vilket modifierar hastigheten i bilden. När sången väl börjar igen så rör de sig i realtid och som åskådare får man en bild av realitet vilket resulterar i att man förknippar budskapet i texten som en verklighet. Denna effekt följs inte maniskt utan man befriar åskådaren från att följa sådana mönster igenom hela videon. För att få fram sitt budskap i texten så har de tagit en frånvaro av musiken då sångaren sjunger "Show me the way to baphomets throne" och allt ljus faller på artisterna och efteråt så filmas publiken för första gången och man ser publiken resa sina högerarmar och göra Satanshyllningen. En känsla av sammanhållning av artist och åskådare skapas och åskådaren har underkastat sig och tillämpat den sångtext som Samael antyder.

Artisterna filmas i grodperspektiv för att få den ikonisering som de är ute efter och hela publiken filmas i fågelperspektiv och man får en massa av människor som är med i själva musiken. Av detta får man en "vi och dem" känsla och man har idoliserat bandet Samael.

3.2 Behemoth – Conquer All, exempel på performancevideo

Denna sort av musikvideo visar skickligheten på musikernas hantering av deras respektive instrument. Texterna styr oftast över de färger, symboler och bildvinklar som används. Det förekommer andra element i denna musikvideoform med exempelvis personer som inte medverkar i själva musikframträdandet. Oftast inom genren Metal så förekommer det lättklädda tjejer eller en grupp av fans till bandet. (Walser, Robert s153ff)

Jag har valt Behemoths musikvideo "Conquer All" (2004, Polen) som representant för denna stil. Musikvideon är inspelad i en studio och de använder sig av visuella effekter för att få fram en känsla av obestämdhet i både bilden och i tiden. Här förekommer också symbolik i form av att sångaren har en järnmask och blod på sina händer såsom Jesus hade när han korsfästet.

Denna musikvideoform är oftast till för aktörer som kan dansa, spela sina instrument eller visa upp något för allmänheten och gruppen Behemoth visar sin finess på sina respektive instrument. För att göra skillnad på konsertmusikvideo och performance musikvideo har det använts mycket mera visuella effekter och det förekommer mera tydligheter i färgvalet. Färgvalet i musikvideon har en förankring på de färger som bandet har i sin image. Om skivomslaget har en svart/grön färgskala så går musikvideon oftast i de färgerna. Detta är för att åskådaren ska kunna identifiera gruppen lättare. I videon har man använt sig utav ett fish-eye, ett vidvinkelobjektiv som ger närperspektiv, detta får hjärnan och ögat att föreställa sig att bakgrunden blir mindre och därmed får det plats med mer saker än vad ett vanligt objektiv skulle få med. Allt på sidorna av bilden förvrängs och man skapar en bild av att man är med i själva spelningen av musiken. Bildutsnittet är tagen ifrån ett grodperspektiv och sångaren, som är svartmålad runt ögonen, tittar ständigt ned in i kameran.

Denna sort av musikvideo inom Death och Black Metal kan man associera med den traditionella Heavy Metal musikvideon. Dock är det ett faktum att kvinnan som är med i videon inte försöker locka till sig männen utan det är männen som lockar till sig kvinnan.

Första bilden av kvinnan (som sitter ensam på en tronliknande stol) är en bild tagen snett ifrån hennes sida och nästa bild är på hennes öga som observerar bandet som uppträder och hon biter sig i läppen på ett trånande sätt. Hon dricker därefter ur en bägare av någon röd vätska och nu är hennes bildutsnitt i samma höjd som bandet. Man har tagit en central fokusering på mitten av bilden och det kommer kameravinklar som är inriktade på kvinnans underliv. Sångaren sitter sedan på den tronliknande stolen och hon sitter på huk nedanför honom medan sångaren räcker henne en ny bägare att dricka ur. Tempot i själva musiken börjar avta och man ser kvinnans rörelser med händerna som börjar trumma efter längtan och hon dricker sedan själv av bägaren igen. Efter det så gör sångaren en kristen företeelse genom att hålla ihop sina händer som en änglabild medan han sjunger. Han har dock en järnmask på sig som får honom att se diabolisk ut. Kvinnan har också förändras då hon plötsligt fått vingar färgade i rött och hennes vita oskuldsfulla klänning har bytts ut mot en svart kjol och hon döljer sina bröst i sina händer. Sångaren reser nu sina händer och visar sina handflator och han har blod på dem som Jesus hade då han hängde på korset.

Denna form av musikvideo visar Behemoth en form av religiös hållning, att locka kvinnan att dricka ur hans bägare och därmed bli en av dem. Samma koppling kan man se i gamla testamentet i bibeln då Ormen lurar Eva att äta från kunskapsträdet. Att sedan dra en koppling till att sångaren gör änglaliknande rörelser med sitt vulgära utseende vilket ger intrycket att han är en fallen ängel som beordrar kvinnan att följa hans mönster. Detta är en kortfattad förklaring om vad som sägs i texten, även om budskapet är väldigt enkelt så används det bara få bilder för att klargöra hela historieförloppet. Dock så behöver inte kvinnan nödvändigtvis vara en kvinna utan hon är symbolen av oskuld och renhet som ska vinnas över.

3.3 Morbid Angel – God of Emptiness, exempel på narrativ musikvideo

Denna musikvideostil hämtar mycket av sin information ifrån texten och där handlar musikvideon oftast om en traditionell historia som beskrivs i texten. Detta är inte en historia från början till slut, utan som åskådare får man se vissa glimtar av historien varvat med musikerna som spelar musiken. Sångaren har en stark framtoning då han både kan spela huvudrollen i historien, kommentera historien som en narrativ berättare eller kombinera de båda. Detta är en utav de mest populära musikvideostilarna men oftast krävs det en mer omfattande budget för att det ska bli bra. Death och Black Metalgenren är inte känd för att

vara särskilt ekonomiskt vinnande, så därför förekommer sådana här musikvideos oftast bara bland de större och mer etablerade banden. Musikvideon är inspelad antingen i studio varvat med de platser som själva berättelsen utspelar sig på och det parallellklippas mellan dem samtidigt som det kan förekomma bryggor emellan dem. Om en berättelse utspelar sig på till exempel i medeltiden så brukar även musikerna i studion vara klädda i medeltidskläder för att passa in i samma tema för att göra berättelsen mera trovärdig.

Jag valde Morbid Angels "God of Emptiness" (1993, USA) som representant för den narrativa musikvideostilen. Denna musikvideo anses som en utav de mest genomarbetade musikvideorna inom Death Metal branschen. Morbid Angel som släppt många album är ett utav de största banden inom branschen och de behandlar ämnen som är starkt antikristliga. För att visa ett exempel så plockar jag texten ur deras skiva Covenant (1993) och ifrån låten "God of emptiness".

Lies - And you fill their souls
With all opressions of this world
And all the glory you receive?
So, What makes you supreme?
Lies - Your crown is falling
I offer fantasy
And you, you creator are
Blind with envy

Let the children come to me
Their mother loves me, so shall they
Woman, bleeding, ate my gifts
Man was close behind
Just like a snake I'm slithering
Thru my world divine
And like the cat I'm stalking
I'll take your soul and you'll
Be like me
In emptiness, free

Just bow to me faithfully
Bow to me splendidly

Texten handlar om hur man ska förkasta de kristnas gud och själv upphöja sig till gud, texten refererar hela tiden till "me" (mig) och man ska då själv vara den som erbjuder det bättre.

Denna form av sångtext kan vara relativt svår att visualisera i bilder men istället för att gestalta ormen, katten, kvinnorna med mera så måste man analysera sångtexten med referenser. Musiken och sångtexten är i två akter där den första delen består av att man anklagar de kristnas gud för att hon/han har förslavat den västerländska kulturen. Denna referens är ifrån den tyska filosofen Friedrich Nietzsches ståndpunkt att moral och kulturens förfall är på grund av kristendomen. Istället för att underkasta sig den kristna guden ska man

tillbe ormen (som låter Eva äta ifrån kunskapsträdet) och katten som är den som skuggar och lever i total frihet. Första aktens musik innehåller trummor som varierar kraftigt i hastighet och där gitarren spelar omelodiska toner och sångaren mer ryter av ilska än sjunger.

Andra akten är själva musiken upprepande och går om och om igen tills den mynnar ut i tystnad och mörker. Sångaren sjunger med en manisk hyllande hymn och man får intrycket av en lyckad prövning. Bildspråket är väldigt enkelt med ett färgval av svart, vitt och gråskala. Bandet har en narrativ hållning och beskriver texten i form av en uppvisning av sina instrument. Det rum som de agerar i är ett tempel där det ytterligare vistas en människa. Människan är en man som inte är med i samma tid och rum som bandet. Man får korta små klipp från denna människa hur han plågas och förvirras i sina inre tankar. I ett klipp sträcker han ut armarna som en kristen symbol, men i nästa klipp sitter han fast med ena foten i golvet samtidigt som han försöker springa runt med den andra vilket får honom att gå runt i en cirkel, en känsla av total förvirring och mänskligt förfall. Mannen förvandlas successivt i musikvideon till en varelse med vingar och människorna i templet börjar tillbe honom, i samma stund som detta tema visas så går musiken över till andra akten som är en lovprisning till (den vanställda) människan istället för den kristna guden. Namnet Morbid Angel (sjuklig/dödslängtande ängel) har också en stark koppling i musikvideon.

Denna form av musikvideo har inte tagit tillvara på att försöka sälja sin musik som ett album utan att sälja musikvideon i sig själv. Musiken i musikvideon är kortare än den på albumet och därmed får den en egen innebörd, inte bara på ett musikaliskt sätt utan den har något som inte musiken på albumet har, ett visuellt budskap.

3.4 Satyricon – Mother North, exempel på konst-musikvideo,

Denna musikvideostil är den som är mest öppen för tolkning då det endast används ljus, former och klipptechnik för att förstärka musiken. Då det förekommer symboler eller liknande brukar de i regel vara något dolda, så åskådaren måste arbeta med sitt intryck för att kunna förstå de olika betydelserna. Musikvideon präglas av musikens uppbyggnad, taktbyten och klippen bestäms och förstärks av musiken.

Först hade jag tänkt välja Burzums musikvideo ”Dunkelheit” (1996) för den är starkt representativ för denna stil, men på grund av den politiska hållning som frontmannen bakom

enmansbandet Burzum⁴ senare valt, så väljer jag bort honom och väljer Satyricons ”Mother North” (1996) istället. Detta är på grund av att den koncentrerar sig på religion och inte politik vilket ofrivilligt kan flytta fokus ifrån det jag egentligen vill analysera, nämligen musikvideos före politiska åsikter. Satyricons video är egentligen en hybrid mellan konst-musikvideo och en väldigt vag grad av narrativ musikvideo. Det finns inga instrument i musikvideon, det enda som förekommer är att sångaren i vissa meningar sjunger med, men annars är det musikerna som visas i bilden och den unga mö som symboliserar Moder Nord (Mother North). De vistas i olika miljöer med visuella effekter i form av rök, dimma, eld med mera. Jag har valt den censurerade versionen då det inte bara förekommer lättklädd utan även naken.

Musikvideon börjar med att man ser ett träkors som står i mörkret och bakifrån kommer sångaren med en dubbelyxa och slår sönder det. Musiken börjar och med *Black Metalens* karaktäristiska snabba riff och de bombastiska trummorna, det hörs också en manskör som utfyllnad i ljudbilden. Alla klipp binds samman med extrem ljussättning och dimma. Musikvideon berättar ingen direkt narrativ berättelse utan man får se bandet i olika positioner, nästan samtliga bildutsnitt är tagna ifrån ett grodperspektiv och bandet möter kameran med sin blick. Den som inte möter kameran med sin blick är den vitklädda (oskuldsfulla) tjejen som går jämte sångaren när de vandrar i skogen. Hon symboliserar naturen och därmed också renheten, tack vare sin klädsel, med hjälp av dimman och med arbetet av fokus så symboliserar hon både realitet och mystik. Då musiken går in i ett mera förföriskt tema så dansar tjejen naken och hon har blod över sig. Denna tolkning får en dubbel innebörd då bandet menar att det kan vara den exploaterade tjejen som utsätts för detta eller att det kan vara naturen som utsätts för människans grymhet. Det saknas ett kronologiskt berättande i berättelsen och därför kan det också tolkas på så vis att naturen återhämtar sig ifrån utomstående aggressioner.

I början av videon så går hon jämsides med sångaren och de upplever olika saker tillsammans och i slutet vandrar de jämsides igen och de fåtal gånger sångaren sjunger i läppsynk sjunger han sångtexten, ”Mother North, united we stand, together we walk, Phantom north - I'll be there when you hunt them down”. Detta är för att hylla de forna krafter som stod emot kristendomen och som senare ska väckas till liv igen för ytterligare ett krig.

---

⁴ Varg Vikernes i Burzum blev dömd för 21 års fängelse och blev nynazist i fängelset, därav den nya politiska hållningen.

De symboler som används, förutom moder nord, så är det närbilder på ögon, i Hans Biedermanns "Symbollexikonet" (1991) så betyder det att ögat är ett andligt seende för det är det viktigaste sinnesorganet. Onda väsen hade magiska krafter som kunde göra människor maktlösa med hjälp av ögonkontakt. Det visas klipp mellan närbilder av ögat och av en fullmåne, i samma bok så symboliserar månen det kvinnliga och motsatsen till ljus. Månen är en symbol av det ständigt återkommande och åldrandet av en kvinna och i videon väcks den åldrande kvinnan till liv igen med hjälp av yttre krafter i form av bandet. Den kvinnliga månen har också dubbelyxa som symbol och det är det vapen som sångaren använder sig utav när han slår sönder det kristna korset i början av videon.

Bandet gör en centralisering att det är man själv som måste ta ställning för att saker och ting ska hända, genom ord och musik ska den inspirera andra till att begå handlingar som får kristendomen på fall. Denna video var förbjuden att visas på kommersiell TV men bandet valde att släppa den som en enskild utgåva. Dock var det inte på grund utav budskapet som den förbjöds utan på grund av att det visades naket.

4. Sammanfattning

I min bildsemiotiska analys av Death och Black Metal musikvideos så utgick jag ifrån Göran Sonessons forskning inom bildsemiotik och sedan Anders Marners fördjupning i musikvideos. För att sedan strukturera upp de olika inriktningarna använde jag mig utav Sven E. Carlssons teori om de fyra olika stilarna inom musikvideon. Jag valde ut fyra stycken olika videos som skulle representera varje stil och sedan göra en bildsemiotiks analys om vad som berättades i form av symboler och metaforer. I de videos där jag tyckte att sångtexten kunde bakas in för sin betydelse, gjorde jag så för att läsaren skulle få en insyn i vad sångtexten handlade om.

Skulle man ha sett de videos utan några referenser, som bildsemiotik kräver, skulle man inte ha begripit sig på budskapet. Tack vare Göran Sonessons forskning och tillvägagångssätt att analysera, så kan man som åskådare skapa sig en större betydelse genom betrakta videon så ökar musiken ytterligare en dimension. Att iscensätta bilder till musiken skapar bandet sig en tydligare identifikation för åskådaren än om de enbart skulle ha sålt musiken i form av album, då musikvideon skapar reklam för bandet och ger deras budskap en klarare nyans. Vissa av teorierna som Anders Marnar menade kunde appliceras på dessa videos, men problemet kvarstår att Death och Black Metal videos inte är rumsrena i form av den symbolik de använder sig utav och kan därför inte klassas som populärmusik.

Robert Walsers syn på Heavy Metal musikens videos om att kvinnan är den som ska underkasta sig mannen beror inte på att hon är en kvinna utan en oskuldfull människa som ska vinnas. Kvinnan fick spela rollen som ren och oskyldig men enligt hans teorier om att hon skulle förföra eller förföras passar inte in för att hon ska ses som en metafor för hon symboliserar mänskligheten.

5. Slutdiskussion

De idéer och begrepp som Death och Black Metal har utvecklats ifrån kan vi nu se i form av rörliga bilder. Genom att sjunga om kontroversiella ämnen som upprör, häcklar, hotar och uppmanar människor till att begå våldsbrott så har Death och Black Metal fått ett väldigt eget uttryck inom musiken. Att sedan iscensätta denna musik med rörliga bilder kan få konsekvenser för bandet då censuren granskar dessa. De kan visa sina budskap i metaforer, vilket jag har försökt visa på i den här uppsatsen, och eftersom det inte heller har forskats något i ämnet så kommer de flesta band undan relativt enkelt då de har blivit anklagade för diverse ting. Oftast har dessa rättegångar blivit till en cirkus då juryn bestått av högerinriktade kristna som inte varit pålästa inom ämnet, i dokumentären "Dancing with the devil" (1990) visas tydliga exempel på detta då banden anklagas för att spela dolda budskap baklänges.⁵

Uttrycksformen Heavy Metal har varit en ungdomsrevolt och stilarna Death Metal och Black Metal har förändrats och istället har det blivit något utöver än en revolt. Death och Black Metal har blivit en konstform där unga musiker och konstnärer kan fritt uttrycka sina känslor och åsikter om vad de tycker är rätt och fel i samhället. Man måste kunna se bortom sminket på artisterna och konstnärerna och se vilka ämnen de egentligen behandlar, detta kan vara problematiskt då det inte funnits någon forskning i större utsträckning som visat vilken vinkel man ska belysa musikvideon (och musiken) från.

När jag började skriva denna uppsats tänkte jag först att det skulle bli en enkel utmaning för jag har lyssnat på Death och Black Metal i nästan 13år och jag trodde att jag kände till de flesta uttryck och symbolik som används inom musiken. Att se att Satyricon hade sådana sammankopplade budskap i form av månen, kvinnan och dubbelyxan skulle jag aldrig kunna tro. Ej heller att Morbid Angels videos budskap var att det var hela den västerländska samhälls uppbyggnaden det var fel på eller att de drog paralleller med Nietzsches syn på kristendomen. Jag hoppas därför att denna uppsats ska komma till stor nytta hos läsare då de ska analysera musikvideos med satanistiska budskap eller andra subkulturer.

---

⁵ Får inte glömma att nämna att Al Gores fru, Tipper Gore, var den person som drev den häxjaktskampanjen

Referenslista

Tryckt litteratur:

- Biedermann, Hans 1991, *Symbollexikonet*, Stockholm, Forum
- Horner, Bruce & Swiss Thomas 1999, *Key terms in popular music and culture*, Cornwall, Blackwell Publishing
- Frith, S., Goodwin, A. & Grossberg, L 1993, *Sound and vision – the music video reader*, London, Routledge
- Lindberg, Ulf, 1995, *Rockens text*, Stockholm, Brutus Östlings Bokförlag Symposion
- Purcell Natalie, J, 2003, *Death Metal Music*, London, McFarland & Company
- Sisefsky, Jan, 1995, *Om färg*, Värnamo, Fälths Tryckeri AB
- Sonesson, Göran 1992, *Bildbetydelser – Inledning till bildsemiotiken som vetenskap*, Lund, Studentlitteratur

Interaktiva källor:

- Carlsson Sven, E, 1997, *Musikvideoteori*,
<http://hem.passagen.se/film ljud/musikvideo.htm> (uppdaterad 25/3 1997)
- Marner, Anders, 1995, *Musikvideo och semiotik*,
[http://www.educ.umu.se/~marner/artikel musikvideo.html](http://www.educ.umu.se/~marner/artikel_musikvideo.html) (uppdaterad 17 oktober 1997)

Visuella källor:

- Larsson, Bob 1990, *Dancing with the Devil*, Storbritannien
- Rydhed, Stefan 2002, *Mayhem – Cult of Aggression*, Sverige

This document was created with Win2PDF available at <http://www.win2pdf.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.
This page will not be added after purchasing Win2PDF.